

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
16 AUG. 2001

MILJØ & ENERGI
MINISTERIET

Sophie Winther
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

DMU
Danmarks Miljøundersøgelser

Afdeling for Terrestrisk Økologi

J.nr. 121/201-0005
Ref. JLB/bt

Den 15. august 2001

Kære Sophie

Vedr. Willem Asmans kommentarer til VVM-vejledningen vedr. ammoniak

Tak for de fremsendte kommentarer fra Willem Asman til høringsudgaven af VVM-vejledningen vedr. ammoniak.

Jeg har i nedenstående forsøgt at give en kort gennemgang af henvendelsens væsentligste faglige elementer. De mere detaljerede bemærkninger i bilagene vil der i videst muligt omfang blive taget højde for i den endelige version af vejledningen.

Baggrundsdepositionen er i vejledningen behandlet under metode O1 i afsnit 4.4.4. Behandlingen er ikke så udførlig som tilfældet er for de lokale ammoniakilder, dels fordi baggrundsdepositionen i sagens natur varierer betydeligt mindre, dels fordi baggrunden primært anvendes til vurdering af den relative betydning af det ansøgte.

Jeg er klar over, at der pt. foregår et arbejde med revurdering af normtallene for husdyrgødning, og at emissionsfaktorerne for ammoniak dermed også kan forventes at blive ændret. De ændrede emissionsfaktorer har allerede været brugt i emissionsopgørelser. Arbejdet med de nye normtal bliver dog stadig på DJF's hjemmeside beskrevet som uafsluttet. Jeg aftalte med Torben Bonde, at normtallene i VVM-vejledningen først skal opdateres når 1) de nye normtal er officielt publicerede og 2) indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det bliver formentlig først, når dette projekt er endeligt afsluttet. Jeg er dog absolut villig til at høre andre synspunkter herpå.

Frederiksborgvej 399
Postboks 358
4000 Roskilde
Tlf. 46 30 12 00
Fax 46 30 11 14

Vejløvej 25
Postboks 314
8600 Silkeborg
Tlf. 89 20 14 00
Fax 89 20 14 14

Kalo
Grenåvej 12
8410 Rønde
Tlf. 89 20 17 00
Fax 89 20 15 14

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. 121/201-403-0025
Akt. nr. 14

CVR-nr.: 10-85-93-87
E-post: dmu@dmu.dk
http://www.dmu.dk

Willem Asman skriver, at han er enig i, at de eksisterende modeller (vel forstået som NH3POINT) underestimerer tørdepositionen til specielt skov og skovkanter. Vi kan så formentlig også blive enige om, at det samme vil gælde andre naturtyper/områder, hvor ruheden afviger fra landbrugsarealer. Willem Asman skriver endvidere, at han ikke tvivler på, at metoden i VVM-vejledningen vil give tørdepositioner, der er i overensstemmelse med målte værdier. Dette er for mig at se det væsentligste kriterium for den praktiske anvendelighed af en metode.

Jeg er fuldstændig enig i, at metoden beskrevet i VVM-vejledningen ikke er den endegyldige sandhed om lokal-skala afsætning af ammoniak, der vil overflødiggøre fremtidig forskning/udvikling på området. Det har nu heller ikke været hensigten – eller for den sags skyld lovet i projektbeskrivelsen. Det samme kan med tilsvarende ret siges om de øvrige anviste metoder. Det er lidt upræcist, når Willem Asman i teksten kalder den anviste metode for en model. Der er ikke tale om nogen model, men om en beregningsmetode. Da beregningsmetoden kun dækker lokal skala, giver det ikke megen mening at tale om massebevarelse. De lokalt afsatte mængder ligger dog i alle tilfælde indenfor de intervaller for den lokalt afsatte fraktion af den samlede emission, der er rapporteret i den videnskabelige litteratur.

Beregningsværktøjet NDEP har i den nuværende udgave væsentlige begrænsninger, der gør at en generel anvendelse ikke kan anbefales. Jeg læser Willem Asmans forslag til udvidelser/modifikationer af værktøjet som et udtryk for, at han et stykke hen af vejen er enig heri. Jeg har måske lidt sværere ved at se, i hvilken udstrækning de foreslåede modifikationer substantielt adskiller sig fra det, der allerede er beskrevet i VVM-vejledningen. Den nuværende udgave af NDEP indeholder en standardkurve for spredning / afsætning omkring punktkilder af type stald eller mark, samt en vindrose. Med de foreslåede modifikationer vil der i NDEP kunne tages højde for lokale forskelle i meteorologi, overfladeruhed (sikkerhedsfaktorer) og foretages worst-case beregninger. De største forskelle til den beskrevne metode i vejledningen vil derefter være, at stalde og gødningslagre i vejledningen er beskrevet som fladekilder, samt at der er anvist en mulighed for begrænsning af meget (urealistisk) høje depositioner, som der ellers vil kunne optræde tæt ved større kilder. Dette vil fortsat være et problem med den foreslåede ændring af NDEP. Den i vejledningen anviste metode til vurdering af afsætningen omkring fladekilder er desuden lidt mere operationel end den nuværende version af NDEP, hvor fladekilder manuelt skal opdeles i et stort antal punktkilder. Da NDEP og VVM-vejledningen er baseret på beregninger med den samme model, vil der ikke kunne forventes helt radikale forskelle. Det er efter min mening lidt en smagssag, om man synes, det er en fordel at have et edb-program til at aflæse en kurve.

Vedrørende brugen af udenlandske modeller, som det er foreslået ved mere vidtgående vurderinger, så er dette ikke nødvendigvis et problem, hvis modellerne er åbne for de relevante input/parametre, og brugeren er tilstrækkeligt kvalificeret. Der kan dog være problemer med tilgængelighed/support. Dette gælder specielt de britiske modeller. De hollandske er principielt tilgængelige. OPS-3 kan i en vis udstrækning anvendes til beregninger, hvor

der er fx ruhedsspring. Der arbejdes på at inkludere denne model i GIS-værktøjet ABS-GIS, der er kommercielt tilgængeligt, men dette arbejde er ikke færdigt. Anvendelse af disse værktøjer vil kræve en temmelig avanceret bruger – derfor er det kun anbefalet til mere vidtgående vurderinger. Det vil være op til amterne, om en sådan opgave skal løses af en specialiseret medarbejder, eller af konsulenter. Hvis efterspørgslen er der, vil ekspertisen formentlig blive opbygget i konsulentbranchen.

Den primære grund til at anbefale udenlandske modeller er, at specielt de britiske og hollandske modeller er udviklet i meget store forskningsprojekter, hvor der også er gjort en betydelig indsats for validering af modellerne. Der har ikke været tilsvarende forskningsprogrammer herhjemme, og udenlandske erfaringer og data er kun i begrænset omfang inddraget i arbejdet med de omtalte danske modeller.

Sammenfattende mener jeg ikke, der er noget i Willem Asmans henvendelse, der nødvendiggør/foranlediger væsentlige ændringer i VVM-vejledningen. Jeg vil naturligvis som nævnt gennemgå de enkelte detaljerede bemærkninger omhyggeligt med henblik på i videst muligt omfang at tage højde for de relevante. Jeg synes også, det kan være en god ide, at du og jeg tager en diskussion af de indkomne høringssvar, men det må vel afvente, at alle svar indkommer.

Med venlig hilsen

Jesper Bak